

PRESENTACIÓ

“Espanya es constitueix en un Estat social i democràtic de Dret, que propugna com a valors superiors del seu ordenament jurídic la llibertat, la justícia, la igualtat i el pluralisme polític”. Aquest és el primer article de la Constitució espanyola. Segueix vigent? Un text constitucional és, en definitiva, tant el retrat de la correlació de forces d’un moment concret com el consens mínim possible per encarar una perspectiva en comú.

40 anys després de ser aprovada, probablement la pregunta no és si aquella va ser la millor Constitució possible, sinó com volem actualitzar o reformular el contracte social que tot text constitucional comporta. 1978 no és 2018. No cal recórrer al fet que la majoria de la ciutadania no la va votar (tampoc els nord-americans d’avui en dia han votat la seva), sinó a l’evidència que la Constitució real, material, i la reforma amb nocturnitat i *agosticitat* de l’article 135 han buidat el text de tot allò que poguéssim haver valorat com a positiu.

El present número de la revista està especialment dirigit a lligar els dos moments, però amb una clara vocació de futur. És bo repassar les raons del “sí a la constitució” des de l’esquerra, en aquest cas el PSUC. Però també, des d’una òptica progressista, marcar el rumb i la perspectiva sobre què cal fer ara.

Per aquest motiu, el primer bloc conté els posicionaments i les reflexions, recollides a la revista *Nous Horitzons* i a *Treball*, de qui va ser protagonista en primera persona tant de la Transició, com Gregori López Raimundo o Cipriano García, com de qui va participar en la mateixa elaboració del text constitucional, Jordi Solé Tura. I amb aquests, algunes revisions sobre com podria concretar-se el mateix text, o la conceptualització dels Països Catalans, com són els articles de Joan Botella, Rafael Ribó, Eliseo Aja i Ferran Requejo. Tots ells (per cert, tots homes), ens ajuden a contextualitzar el moment i les seves circumstàncies.

El segon bloc és un ventall de mirades sobre el camí o camins a seguir. Els articles de Ricard Gomà, Ione Belarra, Guillem Martínez, Eulàlia Vintró, Raimon Obiols, Joan Coscubiela, Merche García Arán, Jordi Guillot, Ainhoa Lasa i Josep Maria Vallès tenen un denominador comú: reconstruir allò que el neoliberalisme ha destruït, buscar solucions a un conflicte territorial que avui bloqueja qualsevol acord plurinacional, recollir demandes com les del feminisme o nous drets socials i reobrir amb força el debat republicà.

Finalment, hem volgut afegir una mirada sobre allò que simbòlicament i culturalment representa la Constitució, amb aportacions de Joan Busquet, Laia Bonet i Lucía Nistal. Des d’una perspectiva generacional i de gènere. Perquè un pacte constitucional està vinculat també a la seva vivència, a la percepció social sobre la seva utilitat. A la seva legitimitat, en definitiva.

Encara digerint els resultats de les eleccions andaluses, aquest debat, cap a on anem, amb qui i com ho fem, pren ara una dimensió més crítica i complexa. Abans de pensar en més pronòstics del que passarà, potser ens cal més comprensió del que està passant. La responsabilitat és immensa.

Marc Rius

Coordinador del número
i director de la revista *Nous Horitzons*